

ÖĞRENCİ

ADI:

SOYADI:

SINIFI:NO:

**ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2023-2024 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ 10. SINIFLAR
2. DÖNEM 2. YAZILI CEVAP ANAHTARI**

Okulunuzun Adı

.....

.....

.....

1, 2 ve 3. soruları metinden hareketle cevaplayınız.

Bu gün akşamüzeri dönen Matmazel de Courton'la birlikte Nihal, biraz sonra da Adnan Bey çıkmışlardı. Bihter yalnız kalmıştı. Bu günü bütün düşünememekle geçirmişti. Kendisini, elinde olmayarak, sürükleyen bir dalga üzerinde gibiydi. Onlar gittikten sonra Behlül'ün odasına girmiş, orada bu güzel kış gününün incitmeyen serin havasını solumaktan bir bahar zevki alarak açık pencerenin yanında, Behlül'ün koltuğunda böylesine saatlerce düşünebilmişti. Güneşin son ışıkları baygın öpüşlerle Kanlıca tepelerini yalıyor, ta ötede, Beykoz'dan ağır akıcılıkla gelen beyaz bir bulut parçasının bir kenarı donuk şişe beyazlığı ile parlarken altında geniş bir çizgi yavaş yavaş koyulaşan bir gölge biçiminde duruyordu. Bu tatlı kış gününden yararlanarak Boğaz'ın durgun sularını okşayan sandallar, kayıklar geçiyordu. Karşıda Şirket'in bir vapuru siyah dumanlarını serpererek yer yer yalılarını gizlerken, iri bir İngiliz şilepi, güvertesinde öteye beriye koşan dört beş başla, sessiz ıssız, sanki yapayalnız Karadeniz'e doğru ilerliyordu. Her gün bu şeylere ilgisiz kalan Bihter, bugün burada düşünürken, uzun uzun bakışlarla dalıyordu. Düşüncelerine yalnız bir sonuç verebilmişti: Behlül'ü beklemek!.. Bu gece gelmeyecek olursa artık her şeyin bitmiş olduğuna karar verecekti.

A.2. 4. Metindeki çatışmaları belirler.

A.2. 5. Metnin olay örgüsünü belirler.

A.2. 6. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler.

A.2. 7. Metindeki zaman ve mekânın özelliklerini belirler.

1. Metnin yapı unsurlarını inceleyiniz. (25 Puan)**Kişiler:**

Matmazel de Courton, Nihal, Adnan Bey, Bihter (4 x 1 =4 puan)

Yer:

Behlül'ün odası, açık pencerenin yanı, Kanlıca tepeleri, Beykoz, Boğaz, Karadeniz (6 x 1 =6 puan)

Zaman:

Bu gün akşamüzeri, biraz sonra, bu günü, onlar gittikten sonra, kış günü, saatlerce, her gün, bu gece (8 x 1 =8 puan)

Olay Örgüsü:

Matmazel, Nihal ve Adnan Bey çıktuktan sonra Bihter evde yalnız kalınca Behlül'ün odasına gider ve orada kalıp tek başına düşünmeye başlar. Uzunca bir süre düşündükten sonra bazı kararlar alır. (7 Puan)

A.2. 8. Metinde anlatıcı ve bakış açısının işlevini belirler.

2. Metinden hareketle metnin anlatıcısını ve bakış açısını yazınız. (2 x 5 =10 puan)

Bakış Açısı: İlahi (Hâkim-Tanrısal) Bakış Açısı

Anlatıcı: Üçüncü Tekil Kişi

A.2. 10. Metnin üslup özelliklerini belirler.

3. Metinden hareketle roman türünün üslup özelliklerinden iki tanesini yazınız. (2 x 5 =10 puan)

Olay örgüsü ağırlıklı olarak kronolojik sırayla ve mantıksal bir biçimde anlatılır.

Biçimsel olarak uzun bir türdür.

Geçmiş zaman kipine yer verilir.

Öyküleyici anlatım biçimine yer verilir.

A.2. 15. Türün ve dönemin/akımın diğer önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar.

4. Aşağıda verilen eserlerin karşılıklarına sanatçıları yazınız. (4 x 3 =12 puan)

Sefiller	Victor Hugo
Paris'te Bir Türk	Ahmet Mithat Efendi
Aşk-ı Memnu	Halit Ziya Uşaklıgil
Sinekli Bakkal	Halide Edip Adıvar

A.3. 13. Türün ve dönemin/akımın diğer önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar.

5. 1826 yılında İstanbul'da doğan sanatçı Tanzimat Dönemi şair ve yazarlarından. Türk edebiyatında ilk özel gazete olan Tercüman-ı Ahvâl'i Âgah Efendi ile çıkardıktan sonra kendi başına Tasvir-i Efkâr gazetesini çıkardı. " İlklerin yazarı" olarak biline yazar İlk tiyatro, ilk şiir çevirisi, Batılı anlamda ilk fabl, ilk özel gazete, ilk makale, ilk noktalama işaretini kullanan kişidir. İlk yerli tiyatro eseri olan Şair Evlenmesi'ni ve ilk makale örneğini Tercüman-ı Ahval Mukaddimesi'ni yazdı. Müntahabat-ı Eş'ar, Durub-ı Emsal-i Osmaniye, Şair Evlenmesi eserlerinden bazılarıdır.

Bu parçada söz edilen yazar kimdir, yazınız. (10 puan)

Şinasi

A.3. 14. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.

6. Aşağıda verilen cümlelerin, yüklem türüne ve yapısına göre hangi cümle çeşidine dâhil olduğunu yanlarına yazınız. (8 x 1 =8 puan)

	Yüklem Türüne Göre Cümle	Yapısına Göre Cümle
Kendisine yapılan yanlışları gördü daha sonra.	Fiil Cümlesi	Girişik Birleşik Cümle
Bu güne kadar gördüğüm en başarılı sporcuymdu.	İsim Cümlesi	Girişik Birleşik Cümle
Gelemez senden önce buraya.	Fiil Cümlesi	Basit Cümle
Zamanında ders çalışmazsa olaklara katlanacak.	Fiil Cümlesi	Şartlı Birleşik Cümle

7 ve 8. soruları metinden hareketle cevaplayınız.

Göl Saatleri şairi şimdi hayatta olsaydı, bu hatıralarımda kendisini hemen Şahabettin Süleyman'dan sonra anışıma, kim bilir, ne kadar kızardı. Zira bu titiz sanatkârın Çıkmaz Sokak yazarına hiçbir değer vermediğini, hattâ yazılarından tek bir satır bile okumamakla övündüğünü pek iyi hatırlamaktayım. Zaten, Ahmet Haşim'in Fecri Âtî arkadaşları arasında kimi beğendiği vardı ki... O, yazdığı şiirler bakımından değilse bile, kafası, yüzü, giyinişi, tavır ve hareketleri bakımından kendisini de beğenmezdi ve bundan dolayıdır ki, uzun bir süre bize görünmekten kaçınmış, Fecri Âti'nin semtine dahi uğramak istememiştir.

A.4. 5. Metindeki anlatım biçimlerini, düşünceyi geliştirme yollarını ve bunların işlevlerini belirler.

7. Metinde ağır basan anlatım biçimini yazınız. (5 Puan)

Öyküleyici

A.4. 13. Yazar ve metin arasındaki ilişkiyi değerlendirir.

8. Yazarın metne yansıttığı üslup özelliklerinden ikisini yazınız. (10 Puan)

Anı türünde yazılmış olan bu eserde yazar kendi düşüncelerine yer verdiği için öznel ve nesnel yargılar bir aradadır. Bilgiler verirken kahraman bakış açısından yararlanmıştır. Yaşadıklarını ve tanıklık ettiği durumları anlatmıştır.

A.4. 15. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.

9. Hep büyük romanlar yazmayı düşlerdim. Bir yandan da yeni dergiler çıkarmak projeleri kurardık kahvelerde () Salâh Birsal dostum "Ah Beyoğlu Vah Beyoğlu"nda bu kahveler konusunu gözler önüne serdi. Biz kahvelerde durmaksızın dergi projeleri kurardık. Para toplamak () dergi çıkarmak() Piyasadaki dergileri beğenmezdik. Bize özgü bir şey olmalıydı bu dergi. İlerici () öncü bir eğilim taşımalıydı. Kâğıtları katlar, mizanpajlar çizer, şundan şiir bundan öykü alırız, en az bin tane satarız diye hayaller içinde yüzerdik ()

Parçada ayraçlarla belirtilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir? (5 x 2 =10 puan)

(.)(,)(...)(,)(.)

